

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola X - pokračování

Ve stejném chrámě, v němž obdržel titul archimandrity, v chrámě sv. Mikuláše, byl během obřadu plném byzantské velkoleposti vysvěcen na kněze. Spolu s ním sloužili patriarcha a dva další metropolité, Anthonios z Korfu a Porfyrios ze Sinaje.

Nektarios se toho dne stal metropolitou Pentapolským a poslušně přijal žezlo, jež nese pravoslavný biskup, a které symbolizuje vedení jeho stáde.

V onen pamětihodný den stěží udržel chvění, když pronášel pravoslavné křesťanské vyznání víry: „Já, Nektarios, milostí Boží kandidát ctihodné Pentapolské metropole, jsem vlastní rukou podepsal a nyní prohlašuji ...“

Nikdy nezapomene, jak poté, co obřad skončil, viděl svoje svěcení oficiálně zaznamenané v Kodexu patriarchátu číslo 66, někde na straně 394. Byla to zkouška pokory, kterou se rozhodl věnovat Bohu.

Nektarios dělal ve své nové vysoké pozici to nejlepší. Jeho shromáždění jej milovalo, neboť mohli vidět, že je mužem, který nezapomíná na svoji náboženskou přísahu a nepodléhá světským pokušením. Nektarios cítil, že kdyby někdy nástrahám světa podlehl, bylo by pro něj lépe, kdyby se byl nenarodil.

Bohužel kromě lásky, která Nektaria obklopovala, existovala vůči němu i zášť. Pokud je někdo na očích veřejnosti a je chválen, nevyhnutelně budou tomuto člověku někteří závidět a nenávidět ho, třeba je laskavý a dobrý. To je neblahá zkušenost lidského chování. A tak nebylo žádným překvapením, když se o něm začaly šířit zlomyslné fámy.

Během svého života si Nektarios vždy připomínal období, když si jeho otec, ač obyčejný venkovan, zavolal Nektaria a jeho sourozence, aby se s nimi podělil o tuto moudrost. „Děti,“ říkal, „je pro vás lépe, když budete v tomto životě jako obilné semeno než jako diamant.“ Na to všechny děti nevinně odpovídaly: „Jak můžeš, tatínku, říkat něco takového; chceme být jako dýmanty.“ Na to jejich táta pokračoval, „Kdokoliv vystoupá v životě hodně vysoko a dosáhne pozemských cílů, přivolá na sebe, ať se mu to líbí nebo ne, jak požehnání, tak prokletí.“

„Požehnání a prokletí,“ opakoval si Nektarios a potřásl ohromeně hlavou. Když se podíval zpětně na svůj život od té doby, co opustil Sylivrii, pochopil, co tím jeho otec myslel.

Nyní byl zde, na lodi, na své cestě do vyhnanství, s několika kufry, bez peněz. Byl obětním beránkem ... pohaněný ... zraněný. Nicméně místo toho, aby se litoval, jeho srdce i mysl se soustředila na golgotský kříž, který nyní cítil hlouběji než kdy dříve.

„Pane,“ pronesl, když zvedl své paže ke snažné prosbě „nepřičítej jim to, co dělají proti mně. Prosím odpusť jim. Osvět' je, aby mohli jasně vidět své dílo a mohli litovat, protože toužím po tom, aby obdrželi tvoje milostivé odpuštění a zaslíbení věčného života. Zejména tě prosím, Pane, odpusť patriarchovi. Je velmi starý a snadno uvěří zvěstem, protože jeho duch zeslábl. Prosím Tě, posilni ho na duchu. Vždyť víš, že jsem jeho největším dlužníkem navzdory tomu, co se stalo nyní.“ Když po modlitbě spustil ruce, zjistil, že loď byla blízko Kréty.

„Vaše Eminence,“ volal na něj silný hlas. „Vaše Eminence, kapitán by byl rád, kdybyste za ním zašel do jeho kanceláře a pochutnal si na mangu. Právě otevřel krabici.“

Nektarios byl překvapen, a když se otočil, uviděl, že muž, který na něj volal, byl steward. Byl vysoký a tmavý a celkem hezký ve svém uniformě. Zdvořile vedl Nektaria za ruku k místnostem kapitána.

„Můj milý, úplně jsem se ztratil v myšlenkách,“ zamumlal. „Jak jsem jenom mohl nechat svoji mysl toulat se minulostí tak dlouho,“ přemýšlel. Obrátil se se stewardovi a řekl: „Děkuji, můj synu, raději bych odpočíval ve své kabině. Vyříd' prosím moje nejvřelejší díky kapitánovi za jeho laskavé pozvání. Kde právě jsme?“

„V Egejském moři.“

„Už Egejské moře, má dobrotu!“

„Byl jste dost dlouho venku. Snad jste nenachladl“, poznamenal steward vážně.

„Myslím, že ne, a pokud ano, tak to tak má být,“ odpověděl Nektarios a pohleděl do jeho očí, které se na něj mile usmívaly.

ČÁST DRUHÁ

Kapitola I

Na periferii Athén, v téměř opuštěném sousedství, za vrchem Philopapou, bylo vidět stín mnicha, který tudy šel. Celá oblast byla nyní po dešti zaplavena a ulice plné bahna.

Mnich si přidržoval podřízník a šel tak rychle, jak jen to bláto dovolovalo. Kráčel přes prázdné pozemky s poházenými odpadky, nezpevněnými cestami dolů i nahoru, když se pokoušel najít ulici, jejíž jméno si napsal dolů na kousek papíru, který nesl. Když konečně ulici našel, přišel k domu za skořicově nabarvenými vraty. Přiblížil se ke vchodu a zkusil zaklepat těžkým mosazným klepadlem.

Dolů přišla žena středního věku, otevřela dveře, a aniž se pokusila říci jediné slovo, ukázala mu na dřevěné schodiště, které vedlo do ateliéru s okny. Nedalo mnoho práce pochopit, že takto oblečený muž by se nenacházel v této zpusťované části města, kdyby zde nehledal vypovězeného biskupa bydlícího nahore.

Když se mnich vydal ke schodům, na vteřinu se zastavil, otočil se a řekl: „Děkuji laskavě,“ a pokračoval dál. Dříve než zaklepal na dveře, vytáhl ubrousek z kapsy a očistil si bláto z bot.

Když se dveře otevřely, zašeptal mnich: „Vaše Eminence,“ sklonil se a políbil biskupovu ruku.

„Synesie,“ vykřikl vzrušeně Nektarios. „Kdy jsi přijel?“

„Před dvěma týdny,“ odpovídal, zatímco společně vcházeli do ateliéru.

„A to Ti trvalo tak dlouho, než jsi mě přišel navštívit? Doufám, že se mi také nevyhýbáš.“

„Spěchal jsem vykonat pochůzky, které jsem měl nařizené, sjednat schůzky a tak. Vlastně jsem už dva dny nespál a jsem strašně unavený.“

„Přijel jsi sem z Alexandrie nebo ze Sinaje?“

„Ze Sinaje, Vaše Eminence.“

Následovala dlouhá chvíle ticha. Nektarios odkašlal, aby si uvolnil krk a potom řekl, „Dobrá tedy, jistě jsi zjistil, co se mi stalo. Každopádně jsi věděl, kde mě najít.“

„Ano, slyšel jsem o Vaší vážné situaci a mohu Vám upřímně říci, že když mi to řekli, srdce mi přestalo na chvíli tlouct. Je to zlomyslná a odporná žárlivost, která Vás srazila dolů, Vaše Eminence. Náš igumen je moudrý, když říká, že žárlivost je satanovou korunou.“

Nektarios odpověděl, „Požehnáno buď jméno Páně.“

„Vaše způsobilost a kvality, Vaše Milosti, byly nesrovnatelné. Všechno, co jste dělal, bylo pro slávu Boží, a proto jsem s mnoha jinými věřil, že kdybyste zůstal v Egyptě, určitě byste se stal patriarchou. Duchovenstvo i laici by se kvůli tomu vzbouřili, ve skutečnosti trvá jejich zápal pro to, abyste se stal patriarchou i nyní za Vaší nepřítomnosti.“

„Synesie, ujišťuji Tě, že jsem o tom nikdy neuvažoval. Modlím se neustále za Sofronia.“

„I přes všechnu trpkost, kterou Vám tento zavilý stařec prokázal?“

„Ano, Synesie, kvůli tomu ještě více.“

„Omluvte mě, Vaše Eminence, chtěl bych se s Vámi podělit o svoje pocity vůči němu. Prosím, ať to zůstane jen mezi námi. Sofronios je mazaný starý muž a je si moc dobře vědom Vašich schopností a bezúhonného charakteru. Pochybují, že byl pouze ovlivněn těmi, kdo proti Vám osnovali spiknutí. Musel se dozvědět o úmyslu našich spolubratrů povznést Vás na jeho trůn před tím, než zemře, a tak dostal strach.“

„To je nemožné,“ odpověděl Nektarios a zcela tak zavrhl Synesiovu teorii.

„Dokonce i teď, když spolu mluvíme, šíří proti Vám ti, kteří jsou na jeho dvoře, další falešné pomluvy. Ty zvěsti jsou takové povahy, že můžete být zakrátko zcela exkomunikován.“

„Jak podivné ... Copak se nespokojili tím, že jsem opustil Egypt a byl jsem svržen z pozice biskupa patriarchátu? Co víc by mohli chtít?“

„Vaše Eminence,“ řekl Synesios, „Děsí se toho, že byste mohl být znovu dosazen. Podle všeho se bojí věrnosti, kterou Vám zachovávají laikové. A kromě toho bohužel nejsou ani osvícení a ani si to navzájem nedovolí. Bez milosti můžou tito údajní křesťané zraňovat jeden druhého jako kdokoliv jiný. A tak tito neosvícení bratři dnem i nocí pracují na tom, aby Vás odstranili z východní církve, a Vy byste měl být připraven na to, co Vás čeká.“

„Co navrhuješ, abych udělal?“

„Za prvé byste měl napsat Sofroniovi a protestovat proti tomu, co se Vám stalo. Potom uveďte ve známost, že jste byl vypovězen bez financí a co je důležitější, bez církevního soudu. Dále oznamte, že nejste Sofroniem považován za biskupa, ačkoliv vaše volba na tuto pozici a Vaše svěcení je řádně zadokumentováno v patriarchálním kodexu. Protestujte všude, kde můžete. Mohu se zeptat, zaplatili Vám alespoň odstupné?“

„Ne,“ odpověděl Nektarios. „Vlastně od toho dne, co jsem se stal biskupem, jsem obdržel jen málo peněz.“

„Jak je to možné?“ zeptal se zmateně Synesios.

„No, vždycky se omlouvali, že je to způsobeno nedostatkem financí na patriarchátu a že platby se tak opozdí.“

„Ach, musel jste velmi strádat ... Vidím, v jaké chudobě žijete teď. Toto místo je tak daleko od srdce města. Strašně dlouho jsem Vás totiž v této čtvrti hledal.“

„Synesie,“ řekl Nektarios. „Velebím Pána, že se našel dům, kde požadují tak malý nájem ... Kromě toho, stále ještě dlužím za dva měsíce. Naštěstí bratr mojí domácí je náhodou příbuzný umělec, který maloval kapli v Káhiře.“

„Povězte mi, Vaše Eminence, a co místní metropolita, také Vás opustil?“

„Ne, on ne ...“

„Dobře, a nepokusil se Vás někde umístit? To by svědčilo v jeho prospěch.“

„S arcibiskupem Germanem nemám žádné potíže. Ale víte, musí se odpovídat synodu a podle toho, co jsem slyšel, i on má několik lidí proti sobě. Kromě toho, synod mě považuje jen za přechodného člena duchovenstva. Arcibiskup mi navzdory mnoha svým potížím často přispěl. Třeba mi dovolí sloužit církevní obřady, i když jen občas.“